

“Tijd om toe te geven dat we fout zaten met COVID en dat het levens heeft gekost”

Geschreven Door [Rico Stevens](#) op 2 feb, 2023

P+

Hoe meer onderzoek er uitkomt, hoe duidelijker het wordt: heel wat beleidsmaatregelen tijdens de pandemie waren wetenschappelijk gezien complete nonsens. Tot die conclusie komt nu ook de 'Cochrane Library', dankzij een grootschalige metastudie. Ze zetten deze keer vooral grote vraagtekens bij het mondmaskerbeleid.

Wat waren we toch wonderlijk naïef voor de pandemie. Met z'n allen geloofden we dat, wanneer politici een beslissing nemen rond volksgezondheid, die altijd op onderbouwde wetenschap gebaseerd is. Ondertussen weten we wel beter.

De [Cochrane Library](#) wist blijkbaar al langer dat we de politiek in het oog moeten houden als het om de volksgezondheid gaat. Het doel van deze organisatie is om de wetenschappelijkheid van de besluiten te gaan toetsen.

Deze week publiceerden zij een **nieuw onderzoek**: “*Physical interventions to interrupt or reduce the spread of respiratory viruses*”. Met andere woorden: ‘hoe goed werkten verschillende maatregelen om de ernst en verspreiding van het virus tegen te gaan?’

Concreet gaat hun aandacht in dit onderzoek naar twee dingen: mondmaskers, en handen wassen.

En spoiler alert: één van die twee blijkt wetenschappelijke hocus pocus te zijn.

Verhaal veranderd

We hebben het natuurlijk over mondpampers (**doorhalen**) mondmaskers.

Een maatregel waarvan zelfs onze vriend Marc Van Ranst initieel zei dat het alleen zin heeft in heel specifieke gevallen.

En toch werd het verplicht. Als je in een restaurant naar toilet moest, het openbaar vervoer nam, of zelfs gewoon een dagje wilde shoppen op de Meir in Antwerpen (in openlucht dus) moest je zo'n vod aan.

Vreemd, als zelfs de bekendste viroloog van het land begon met de boodschap: 'het helpt eigenlijk niet'.

Maar in de spirit van 'we moeten toch *iets* doen' veranderde die narratief al snel. Mondmaskers werden plots een logische en onontbeerlijke hulp bij het bestrijden van de pandemie. Je was zelfs een halve heilige als je stoffen maskertjes hielp maken voor mensen die zich geen chirurgisch geval konden permitteren.

Het Amerikaanse *Center for Disease Control* (CDC) stuurde toen (in juli 2020) volgend [bericht](#) de wereld in: "De CDC de meest recente wetenschappelijke bevindingen geëvalueerd, en bevestigd dat mondmaskers een essentieel instrument zijn in de strijd tegen COVID-19. Het kan de verspreiding van de ziekte beperken, met name wanneer ze universeel worden gebruikt."

Niet onderbouwd

Laat ons duidelijk zijn: **het was niet de wetenschappelijke kennis over mondkmaskers die evolueerde, het waren de experts en politici die begonnen te liegen.**

Dat heeft niets te maken met 'achteraf-virologie', zoals Van Ranst het zou noemen.

De realiteit is dat we nooit goede, sluitende gegevens hadden over het nut van een maskermanдаат, en het was dus ook compleet irrationeel om het op die manier te verplichten.

Dat wijst nu ook het nieuwe meta-onderzoek (een vergelijking van 78 studies) van de Cochran Library uit. Dit is hun grote samenvattende bevinding: "Bij de 276.000 deelnemers in gerandomiseerde onderzoeken doet maskeren zo goed als niets. Geen vermindering van griepachtige of Covid-achtige ziekte, en geen vermindering van bevestigde griep of COVID".

En zelfs de sectie over de 'superbetrouwbare' N95-maskers was vernietigend: "Vergeleken met chirurgische maskers, maakt het dragen van N95-maskers waarschijnlijk weinig tot geen verschil in het aantal mensen dat griep krijgt (5 studies; 8407 mensen) of een andere ademhalingsziekte (3 studies; 7799 mensen) krijgt. Tegelijk werden de ongewenste effecten van maskers ernstig ondergerapporteerd".

De conclusie van de onderzoekers is dus duidelijk: er is geen overtuigend bewijs dat mondkmaskers helpen tegen de verspreiding van respiratoire virussen.

Schrobben maar

Over die andere belangrijke tip van de overheid, vaak en grondig je handen wassen, zijn de onderzoekers veel positiever.

De dames en heren van de Cochran Library namen negentien onderzoeken rond handhygiëne op in hun meta-studie. Ze kozen daarbij geen onderzoeken in perfecte laboratoriumomstandigheden of 'voorspellende modellen', maar studies die in het veld plaatsvonden. In scholen, kinderopvangcentra, tehuizen, dat soort plaatsen.

Als ze dan vergeleken tussen wel of niet regelmatig de handen wassen, bleek er een vermindering van minstens 14 procent besmettingen. In absolute termen ging het om een vermindering van 380 voorvallen per 1000 mensen tot 327 per 1000 mensen.

De onderzoekers hadden nog wel enkele bedenkingen:

- Ten eerste wijzen ze erop dat er veel 'heterogeniteit' is tussen de verschillende studies. Het is niet altijd duidelijk hoe fanatiek mensen in de verschillende onderzoeken hun handen moesten wassen.

- Daarenboven zijn er weinig 'head-to-head trials' waarin de verschillende handhygiëne-materialen (zoals alcoholgels, water en/of zeep) worden vergeleken.

- En ook de duurzaamheid van de handhygiëne is onduidelijk: in sommige studies wisten de deelnemers 5 tot 10 keer per dag hun handen, maar hoe lang ze dat volhielden? Daar hebben heel wat studies het raden naar.

Conclusie van de onderzoekers: handen wassen is ontegensprekelijk een goed idee om de verspreiding van respiratoire virussen tegen te gaan.

Hoe goed het *precies* werkt is jammer genoeg nog niet duidelijk.

Geef de fouten toe

Normaal gezien komt in dit deel van het artikel onze conclusie, maar deze keer besteden we dat uit. Niet (alleen) uit luiheid, maar omdat een beter geplaatst persoon het al perfect voor ons samenvatte.

Kevin Bass, doctoraatsstudent medische wetenschappen, publiceerde begin deze week een [opiniestuk](#) in Newsweek met de opvallende titel: '*Het is tijd voor de wetenschappelijke gemeenschap om toe te geven dat we fout zaten met COVID en dat het levens heeft gekost*'.

Hij beschreef daarin perfect het punt dat we hierboven maakten, al trok hij het breder dan mondmaskers:

Als medisch student en onderzoeker heb ik de inspanningen van de volksgezondheidsautoriteiten met betrekking tot covid-19 krachtig gesteund. Ik geloofde dat de autoriteiten reageerden op de grootste volksgezondheids crisis van ons leven met mededogen, ijver en wetenschappelijke expertise. Ik steunde hen toen ze opriepen tot lockdowns, vaccins en boosters.

Maar ik had het mis. Wij in de wetenschappelijke gemeenschap hadden het mis. En het kostte levens.

Ik zie nu dat de wetenschappelijke gemeenschap, van de CDC tot de WHO tot de FDA en hun vertegenwoordigers, herhaaldelijk het bewijsmateriaal overschatte en het publiek misleidde over haar eigen standpunten en beleid, inclusief over natuurlijke versus kunstmatige immuniteit, sluiting van scholen en ziekteoverdracht, verspreiding van aërosolen, maskermandaten en effectiviteit en veiligheid van vaccins, vooral bij jongeren. Dit waren allemaal wetenschappelijke fouten op dat moment, niet achteraf.

Het is verbazingwekkend dat sommige van deze verdoezelingen nog steeds bestaan.

Maar misschien nog belangrijker dan elke individuele fout was hoe gebrekkig de algemene aanpak van de wetenschappelijke gemeenschap was, en nog steeds is. Deze was gebrekkig op een manier die haar doeltreffendheid ondermijnde en resulteerde in duizenden, zo niet miljoenen te voorkomen sterfgevallen.

It's Time for the Scientific Community to admit We Were Wrong About Covid and It Cost Lives, Newsweek, 30 januari 2023.